

«ایران» در گفت و گو با کارشناسان از ضرورت و اهمیت تدوین تاریخ شفاهی دفاع مقدس گزارش می دهد

تاریخ شفاهی، سندی قابل اعتماد

مرجان فندی خورنگار

جرادیدیات جنگ مهم است؟ این سوألی است که گاهی مطرح می‌شود. نویسندگان این حوزه در پاسخ به این سوأل می‌گویند: جنگ با خصلت ویرانگرانه و دهشتناک فرصتی فراهم می‌کند تا انسان بتواند قابلیت‌های مورد تحسین خود، مثل شجاعت، دوستی، ایثار، دل‌آوری و... را به تماشا بنشیند و از سوی دیگر بارخ، اندوه و مصائب وارد آمده برافراد درگیر کند آشنا شود. به همین دلیل جنگ منبعی غنی می‌شود برای خلق و آفرینش آثار ادبی و مادامی که جنگ وجود دارد، نویسندگان و هنرمندان تلاش می‌کنند تا آن را از دیدگاه خودشان درک کنند، رشتنی‌ها و زیبایی‌های آن را به روایت بنشینند و بر بستر آن بنایی خلق کنند که بازتاب‌دهنده رفتار و کردار انسان است. به همین دلیل است که با نگاهی به تاریخ ادبیات کشورهایی ببینیم بخش مهمی از ادبیات کلاسیک آنها به جنگ اختصاص پیدا کرده و بسیاری از نویسنده‌های بزرگ دنیا درباره جنگ قلم زده‌اند. به طور خلاصه باید بگوییم پتانسیل سوه‌های موجود در جنگ، از رویدادها بگیرید تا شخصیت‌هاو... می‌تواند قالب‌های ادبی را از وجود خود سربار کند. یکی از مباحث مغفول مانده در حوزه ادبیات جنگ تحمیلی، بحث تاریخ شفاهی است، در صورتی که بسیاری از جنگ‌های مهمی که در دنیا صورت گرفته، از طریق تاریخ شفاهی مستند شده‌اند اما هنوز ناگفته‌های بسیاری از جنگ تحمیلی عراق علیه ایران باقی مانده که روایت نشده است. طبق آخرین آمار اعلام شده سال گذشته مصاحبه‌هایی توسط بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس در سراسر کشور با فرماندهان و رزمندگان دفاع مقدس انجام شده است که جمع همه آنها پالیخ بر ۱۲ هزار ساعت است. از این مقدار مصاحبه، ۱۹۷ عنوان کتاب تولید شده و ۱۱۴ کتاب آماده چاپ است. در ادامه با سه نفر از نویسندگان و تدوینگران کتاب‌های برگزیده تاریخ شفاهی دفاع مقدس در سال ۱۴۰۰ در جمله دکتر جلال کاویانی خالق اثر «چریک‌های داور»، فاطمه رعیت‌نژاد نویسنده کتاب «هاتفان بی‌هیاوو» و حمیدرضا حاتمى مؤلف کتاب «هزار قلعه» به گفت‌وگو نشستیم و وضعیت تولید آثار تاریخ شفاهی را به بحث گذاشته‌ایم که حاصل آن پیش‌رویتان قرار دارد.

■ **تألیف کتنب تاریخ شفاهی با هدف اسناد تاریخی**

نظری خارج و به همان اتفاق روح و جان تازه می‌بخشد تا با تحلیل آن اطلاعات و تجربیات، علل و میزان آسیب‌پذیری‌ها از هر اتفاقی را احصا کرده و با یکاگیری آن در آموزش‌ها یا در مواجهه با بحران‌های مختلف از تکرار آن اتفاقات جلوگیری یا میزان آسیب‌پذیری را به حداقل برسانند. کاویانی که چند سال است به عنوان مدرس درس آشنایی با علوم و معارف دفاع مقدس در یکی از دانشگاه‌های استان آذربایجان غربی فعالیت دارد، می‌گوید: بی‌شک تاریخ انقلاب اسلامی ایران از دفاع مقدس آینه ای است که گذشته مجاهدان و رزمندگان را بازتاب می‌دهد. با مطالعه تاریخ می‌توان به گذشته سفر کرد و با رزمندگان روزگار گذراند، با خوشی‌ها و ناخوشی‌های آنان دمساز شد و مجاهدت‌های طاقت‌فرسا و رشادت‌های بزرگ آنان را به نظاره نشست. عملی دفاع مقدس یا هر اتفاق دیگری را با مصاحبه و روایت د دایره و چهارچوب خشک

دین، مدال جاودانگی دریافت کرده است به‌طوری‌که تنها از رشنگزار مطلق هستی، ارزش حقیقت‌ایثار و بذل جان آنها را دانسته و تنها او به ارزیابی سازمان اسناد و مدارک فرستاده شد. بعد از بررسی و ارزیابی، نزدیک به ۵۰ ساعت زمان برای اصلاح، تکمیل و بر طرف کردن ایرادات گذاشته شد. بخشی از کتاب «چریک‌های داور»، منعکس‌کننده ایثار و فدکاری شهدا و رزمندگان در استقرار و تثبیت نظام در مواجهه با معاندان نظام قبل، حین و بعد از جنگ تحمیلی است و بخش دیگر کتاب، به حماسه‌ها و مقاومت‌های سرسختانه رزمندگان و آزادگان سربازان و دفاع آنان از انقلاب نویای اسلامی و سربلندی و شرف ملت ایران در مقابل رژیم متجاوز یعنی عراق پرداخته است.

مقدس با اشاره به پرمخاطب بودن آثار تاریخ شفاهی بر حضور پررنگ‌تر نویسندگان و فعالان حوزه دفاع مقدس در این بخش تأکید می‌کند و می‌افزاید: کتاب‌های تاریخ شفاهی یک حوزه دفاع مقدس، رایج‌به حوادث و اتفاقی است صحبت می‌کنند که برای دفاع از اسلام، ایران و انقلاب اسلامی و به دست مردم رقم خورده است. بنابراین برای هر ایرانی وطن پرست مایه میباهات است که همچون آنها پدران داشته‌اند که تا پای جان از کبان اسلامی شان دفاع کرده‌اند. اما جای تأسف دارد که بعد از اتمام جنگ خیلی در این حوزه کار نشده است. این در حالی است که سال‌های زیادی از پایان جنگ گذشته و خیلی از افرادی که صندوقچه اسرار در آن دوران بودند بدون آنکه صحبت‌ها و اطاعات‌شان جایی ثبت شود از این مان فرستند.

این نویسنده آثار متعدد در حوزه دفاع مقدس با اشاره به پرمخاطب بودن آثار تاریخ شفاهی بر حضور پررنگ‌تر نویسندگان و فعالان حوزه دفاع مقدس در این بخش تأکید می‌کند و می‌افزاید: کتاب‌های تاریخ شفاهی یک حوزه دفاع مقدس، رایج‌به حوادث و اتفاقی است صحبت می‌کنند که برای دفاع از اسلام، ایران و انقلاب اسلامی و به دست مردم رقم خورده است. بنابراین برای هر ایرانی وطن پرست مایه میباهات است که همچون آنها پدران داشته‌اند که تا پای جان از کبان اسلامی شان دفاع کرده‌اند. اما جای تأسف دارد که بعد از اتمام جنگ خیلی در این حوزه کار نشده است. این در حالی است که سال‌های زیادی از پایان جنگ گذشته و خیلی از افرادی که صندوقچه اسرار در آن دوران بودند بدون آنکه صحبت‌ها و اطاعات‌شان جایی ثبت شود از این مان فرستند.

او می‌گوید: اهمیت دادن به تاریخ شفاهی و لزوم تاریخ‌نگاری آنجایی مشخص می‌شود که متأسفانه تحریف‌هایی در کتاب‌های خاطره، داستان و رمان دفاع مقدس دیده می‌شود. اگر به تاریخ‌نگاری اهمیت داده شود، مقدس را از آن خود کرده است، رایج‌به این اثر می‌گوید: «چریک‌های داور» حاصل ۳۰ جلسه مصاحبه اختصاصی ۷/۵ ساعته با سرهنگ پاسدار عباس داور و بیش از ۴۰ ساعت بازویابی باحضور برادر میرقاسم

زندگی امیدبخش و سربشار از امید پس از پایان زندان نامحدود اسارت بود. او در ایران کوچک با اقشار مختلف سرو کار داشت و محرم اسرار همه اسرا شد.
■ **انقلاب فرهنگی در اردوگاه**
ابوترابی به اسرا آموخت، به جای فرار از زندان برای رسیدن به آزادی، آزاد را وارد اردوگاه‌ها کنند، یعنی یک انقلاب فرهنگی در دل دشمن، در مقابل دشمن، با استفاده از امکانات دشمن. او حتی بسیاری از مسلمان عراقی مستقر در اردوگاه‌ها را در ردیف یاران خود قرار داده بود، زیرا می‌دانست سخنی به روزی جنگ پایان خواهد یافت و بین مردم ایران و عراق پیمان دوستی برقرار خواهد شد. ابوترابی آنقدر تازانه‌های نامحدود و مرگبار افسران استخبارات را با محبت پاسخ داد تا نتیجه گرفت، به همین خاطر تعدادی از نمایندگان صلیب سرخ اعتراف کردند، «این مرد ما را به یاد عیسی مسیح می‌اندازد» این حرکت روانشناسانه او در اسارت منجر به انقلابی در عمق معرفت اسرا گشت و از آن پس، افسردگی، خودکشی، انزوا و دیگر بیماری‌های روانی کم‌رنگ شده و امید به زندگی جوانه زد. زندگی در اسارت از جایگاهی برخوردار شد که هنوز بسیاری از اسرا حسرت

منبعی غنی و سندی تاریخی است.

رعیت‌نژاد به عواملی که موجب کیفیت آثار تاریخ شفاهی می‌شود اشاره کرده و ادامه می‌دهد: تاریخ‌نگاری که وارد این حوزه می‌شود باید در درجه اول علاقه‌مند، سپس روحیه کنجکاوی و کنکاش و صبر و حوصله داشته باشد. من همیشه سعی می‌کنم تدوین آثار را با وسواس و دقت انجام دهم. وقایع و حوادث بیان شده از سوی راوی را با تحقیق از دیگر هم‌زمان وی و مراجعه به منابع مکتوب بررسی کنم و سپس ثبت کنم تا کاری که برای نسل‌های آینده به یادگار می‌ماند قابل اعتماد و باور باشد.

این نویسنده جوان علت مراجعه مخاطبان و اقبال آنها به کتب تاریخ شفاهی را در وجه مستند بودن آنها و بیان بدون غل و غش افراد می‌داند و تصریح می‌کند: مخاطب با خواندن آثار تاریخ شفاهی در کنار اینکه به اطلاعات تاریخی‌اش افزوده می‌شود، با خیال راحت به درست بودن وقایع بیان شده از سوی راوی اعتماد دارد و به عنوان سندی تاریخی به آن استناد می‌کند. رعیت‌نژاد به مزیت‌ها و محدودیت‌هایی که تاریخ شفاهی نسبت به سایر شیوه‌های تاریخ‌نگاری دارد اشاره می‌کند و می‌گوید: از مزیت‌های تاریخ شفاهی مستند بودن آن است و مخاطب از لایه‌ای بیانات رزمنده بی به عمق رخداد و حادثه می‌برد و به واسطه راستی آزمایی‌ها که توسط مصاحبه‌گر انجام می‌شود، منبعی معتبر برای پژوهشگران است. اما این روش محدودیت‌هایی هم دارد که گذشت زمان ۳۳ ساله از دفاع مقدس بهترین آن است که گرد فراموشی بر خاطرات و ذهن راوی نشسته است و می‌شود مباحثه‌گر برای کشف حقیقت باید به افراد مختلف و حافظه‌های مختلف مراجعه کند که بر سختی کارش می‌افزاید.

او با بیان اینکه از سال ۹۷ در کنار داستان‌ها و خاطره وارد حوزه تاریخ شفاهی و مصاحبه با رزمندگان شده و تاکنون ۶ کتاب نیز در این حوزه تدوین کرده است، می‌افزاید: جلد اول و دوم کتاب تاریخ شفاهی «هاتفان بی‌هیاوو» در سال ۹۸ به عنوان اثر برتر شناخته شد و اکنون جلد سوم و چهارم آن به عنوان اثر برتر در میهن آثار تولید شده در سال ۱۴۰۰ شناخته شده است.

مصاحبه با معاندان نظام قبل، حین و بعد از جنگ تحمیلی است و بخش دیگر کتاب، به حماسه‌ها و مقاومت‌های سرسختانه رزمندگان و آزادگان سربازان و دفاع آنان از انقلاب نویای اسلامی و سربلندی و شرف ملت ایران در مقابل رژیم متجاوز یعنی عراق پرداخته است.

■ **استقبال مخاطبان از کتب تاریخ شفاهی دفاع مقدس**

فاطمه رعیت‌نژاد دانش‌آموخته کارشناسی ارشد ادبیات پایبداری از دانشگاه شهید باهنر کرمان از جمله نویسندگان جوان اما پرکار حوزه دفاع مقدس است. او که تاکنون ۱۳ عنوان کتاب تألیف کرده معتقد است: نسل جوان تشنه حقیقت است، بنابراین باید به تاریخ‌نگاری اهمیت داد و به پژوهش در حوزه دفاع مقدس پرداخت و حقایق را نوشت و خوراک نسل آینده را فراهم کرد.

او می‌گوید: اهمیت دادن به تاریخ شفاهی و لزوم تاریخ‌نگاری آنجایی مشخص می‌شود که متأسفانه تحریف‌هایی در کتاب‌های خاطره، داستان و رمان دفاع مقدس دیده می‌شود. اگر به تاریخ‌نگاری اهمیت داده شود، مقدس را از آن خود کرده است، رایج‌به این اثر می‌گوید: «چریک‌های داور» حاصل ۳۰ جلسه مصاحبه اختصاصی ۷/۵ ساعته با سرهنگ پاسدار عباس داور و بیش از ۴۰ ساعت بازویابی باحضور برادر میرقاسم

به عنوان اثری ملی از سوی بنیاد حفظ آثار و نشر صریر انتخاب شد. رعیت‌نژاد با بیان اینکه بعد از نوشتن آثاری چون «لحظه‌های ارغوانی»، «الهی نامه»، «ببال اوج بام ایبح»، «روزهای گرمی»، «بانوی کدخدا»، «رخنه در تلواسه»، «حقیقت نبرد خاموش»، «هاتفان بی‌هیاوو»(۴ جلد) «غرش خمپاره‌ها» و «محمدعلی پسر قناد» همچنان علاقه‌مند به کار در این حوزه بخصوص آثار تاریخ شفاهی است، می‌گوید: به دلیل علاقه به کار در حوزه دفاع مقدس و بخصوص نقش جهادگران و سنگرزسان بی‌سنگر در دفاع مقدس ۱۲ اثر دیگر از این جهادگران در حال تدوین و مصاحبه دارم که به باری خدا در هفته دفاع مقدس وارد بازار نشر می‌شود.

■ **ضرورت انتقال فرهنگ دفاع مقدس به نسل جوان**

حمیدرضا حاتمى کارشناس ارشد علوم سیاسی از دانشگاه بوعلی سینا همدان نویسنده جوان دیگری است که از سال ۱۳۹۸

با بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس همکاری‌اش را آغاز کرده است. عمده فعالیت‌های او در این چند سال در حوزه دانشنامه استانی دفاع مقدس و تدوین کتب تاریخ شفاهی بوده است.

حاتمی که علاوه بر نگارش مقالات در حوزه اندیشه سیاسی و دفاع مقدس، آ کتاب چاپ شده در حوزه تاریخ شفاهی با عنوان دیگری با عنوان «اصرار در اسرار»، درست چاپ دارد، در خصوص چگونگی شروع فعالیتش در حوزه تاریخ شفاهی می‌گوید: «با توجه به اینکه پایان‌نامه‌ام در راستای بررسی فلسفه جنگ در اندیشه سیاسی اسلامی و غربی بود این عامل سبب شد که روز به روز علاقه‌ام را بیشتر در کنار آن دفاع مقدس علاقه‌مند شوم و طی نشست و برخاست‌هایی که با فعالان و پیشکسوتان این عرصه داشتم، خاطراتی را از آنها می‌شنیدم که روز به روز علاقه‌ام را بیشتر کرد. با توصیه دوستان به بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس مراجعه کردم و کارم را با نگارش مقالات شروع کردم و در سال ۱۳۹۹ به پیشنهاد خانم باقری کارشناس و مسئول تاریخ شفاهی اداره در دوره ملی (کشوری) تاریخ شفاهی که توسط سازمان اسناد و مدارک برگزار شد شرکت کردم و به توافق رسیدم که در آن تمدن تجلی کرده و نگارش تاریخ شفاهی قدم بگذارم.

او تاریخ‌نگاری و جمع‌آوری تاریخ شفاهی مخصوص در حوزه دفاع مقدس را یک ضرورت می‌داند و می‌افزاید: تاریخ‌نگاری به عنوان یکی از ابعاد و نشانه‌های فرهنگ و تمدن دارای اهمیت است چرا که درک و آگاهی از صور مختلف هر فرهنگ و تمدن، بدون ملاحظه تاریخ اقسام هنرها و دانش‌هایی که در آن تمدن تجلی کرده یا تکامل یافته غیرممکن است. بنابراین در تاریخ‌نگاری شناخت زمینه‌ها، انگیزه‌ها، پژهشی با موضوع دفاع مقدس و ادبیات و رویدادهای هشت سال دفاع مقدس است. به علاوه تاریخ شفاهی یکی از راه‌ها و روش‌هاست که در آن تمدن تجلی کرده و به درک دقیق‌تری از تاریخ دست یابند و با اعتماد واطمینان بیشتر به نقد وسنجش اخبار و منابع تاریخی بپردازند؛ تاریخ‌نگاری در اصطلاح به معنی وصف و ثبت وجود گوناگون حیات و احوال گذشته انسان در عرصه سیاست و اجتماع است که بر پایه رویکرد و نوع در برگیرنده دو نوع تاریخ

شفاهی و تاریخ اجتماعی است. تاریخ شفاهی به علت ماهیت عمومی که دارد در حوزه‌های تاریخ اجتماعی و مردمی مثل جنگ بسیار کاربرد دارد که می‌توان از اطلاعات شفاهی به صورت منابع مکمل استفاده کرد و در برخی موارد کاملا از تاریخ شفاهی بهره گرفت چرا که در تاریخ شفاهی واقعیات تاریخی نهفته است؛ بنابراین از آنجا که مرور زمان، گردآوری منابع شفاهی تاریخ بخصوص دفاع مقدس و تدوین آن را تهدید می‌کند، ضروری است همه آثار و اسناد مربوط به عرصه‌های تاریخی مهم مثل دفاع مقدس با شیوه‌های علمی گردآوری و ثبت و منتشر شود.

حاتمی با اشاره به اینکه خودش یک جوان است و این را یک نیاز می‌داند که ارزش‌های شهدا و رزمندگان اسلام و فرهنگ دفاع مقدس باید به نسل جوان امروز و نسل آینده انتقال پیدا کند، ادامه می‌دهد: به نظر من هشت سال دفاع مقدس، آزمونی خطیر برای اثبات قوه ایمان، حقانیت و پایداری ملت همواره پیروز ایران است و روزهای حساس و سرنوشت‌ساز دفاع مقدس، ملو از حماسه آفرینی‌ها و مجاهدت‌های بهترین و رشیدترین فرزندان این مرز و بوم بوده است. بنابراین ایثارگری‌ها و دل‌آوری‌های رزمندگان اسلام در دفاع مقدس در کنار حمایت همه مردم کشورمان باید به میراثی ماندگار برای آیندگان تبدیل شود، زیرا پاسداری از ارزش‌های شهدا و رزمندگان اسلام و انتقال فرهنگ دفاع مقدس به نسل جوان برای آینده کشور ضروری است. بنابراین کتاب‌های این حوزه که بخشی از آن که تاریخ شفاهی درباره زمان جنگ و دفاع مقدس هستند، خواندن‌شان در کنار اسناد تاریخی می‌تواند دید وسیع‌تری دهد. دوره‌ای که خیلی از ما شاید خودمان در آن زندگی نکرده باشیم، اما تأثیرش را بر زندگی‌مان حس می‌کنیم و این می‌تواند مهم‌ترین دلیلی باشد که باید بیشتر از قبل به سمت خوانش کتب تاریخ شفاهی برویم.

این نویسنده جوان که اولین اثرش، کتاب «هزار قلعه» در میان تمامی آثاری که سال گذشته در حوزه تاریخ شفاهی دفاع مقدس منتشر شده در میان سه اثر برگزیده بوده است، در خصوص موضوع کتابش می‌گوید: «هزار قلعه» روایتی از سرگذشت پییچ و تاب مللاداد رشیدی است که روزگاران سختی را گذرانده و با شهامت و جسارتی که داشته به بسیج عشایری وارد شده تا خود را به عرصه جبهه و جنگ برساند و بتواند در کنار هم‌زمانش دین خود را ادا کند و پاسدار این مرز و بوم باشد. او عشق به جبهه و شهادت را در مکتب شهادت بزرگانی چون شهید پیچک، شهید محسن حاجی‌بابا، شهید حسین گلی، شهید حسین اجاقی، شهید عبدالرضا حاج‌علیانی و... آموخته و در نهایت می‌توان گفت کتاب «هزار قلعه» روایت برهه‌ای از تاریخ پرفراز و نشیب و افتخار آمیز هشت سال دفاع مقدس است. باتوجه به اینکه «هزار قلعه» اولین اثرم در حوزه تاریخ شفاهی بود تمام سعی ام را کردم که بتوانم مصاحبه و تدوین را با دقت کامل انجام بدهم. به همین دلیل وقت با هر شدن نتیجه کار هم‌زمان کتاب‌های متعددی در زمینه تاریخ شفاهی مطالعه کردم و در نهایت توانستم تدوین کتاب را طی سه ماه پایان بدهم، چرا که تمام تلاشم برای این بود که بتوانم مطالب را ساده، روان و دقیق بنویسم و حق مطلب را ادا کنم تا صمیمیتی که در خاطره و جنگ برسر آمد، حفظ شود.

پناهگاه کنگلوار، حجت‌الاسلام والمسلمین مرحوم حاج آکا ابوترابی در جمع آزادگان ۱

در اسارت مشخص شد رهبری معنوی ابوترابی در اردوگاه‌ها یک اتفاق نبود، بلکه ریشه در افکار ایشان نسبت به عرفان عملی اسلام داشت که پای درس استادانی همچون علامه طباطبایی و امام خمینی در نجف و قم آموخته بود. شناخت عمیق ایشان از عرفان با رویکرد برنگرانی در حوزه ارتباط با مردم رمز موفقیت این تحول در تئوری جدید اسارت است که متأسفانه هنوز از درجه علوم انسانی به آن نپرداخته ایم.

چرا رزمز و مبارزه او در کنار شهید اندرزگو کالبد‌شناسی نشد؟ چرا او از سال ۱۳۵۱ تا شهریور ۱۳۵۷ به گونه‌ای در نقش سایه اندرزگو مبارزه کرد که پرورنده ایشان در هاله‌ای از ابهام قرار گرفت؟ آیا اسارت فرصت طلایی خواندنی بود که استعدادها و عملکرد درخشان ایشان به صفحات تاریخ انقلاب اضافه شود؟ آیا این اقدام به نحو‌احسن انجام گرفت؟ شاید حق با کارشناسان صلیب سرخ باشد که اعلام کردند، لازم است با نگاه ابوترابی به اسارت، ویرایشی به قوانین و مقررات صلیب سرخ جهانی در حوزه اسارت زده شود.

■ **عرفان‌ستیز به جای عرفان‌گریز**
وقتی به عقبه آموزه‌های دینی و نیز مبارزات سخت او قبل از انقلاب مراجعه کردیم، ریشه و علل بسیاری از رفتارهای ایشان

جلال کاویانی نویسنده‌گان فعال در حوزه تاریخ شفاهی است. او از سال ۱۳۹۱ فعالیت پژوهشگری در حوزه دفاع مقدس

از شروع کرده و تاکنون چندین اثر از جمله «از دارک تا کریت»، «ارکابن نینوا»، «رندان تشنه لب»، «ریشه‌های سوخته» و «چریک‌های داور» را در حوزه تاریخ شفاهی دفاع مقدس تألیف کرده است. کاویانی در خصوص لزوم تاریخ‌نگاری و جمع‌آوری تاریخ شفاهی دفاع مقدس می‌گوید: امروزه تاریخ شفاهی یکی از منابع تحقیقی است که در این حوزه افرادی با آموزش‌های قبلی، وقایع و تجربیات عملی دفاع مقدس یا هر اتفاق دیگری را با مصاحبه و روایت د دایره و چهارچوب خشک